

Till Kommunfullmäktige

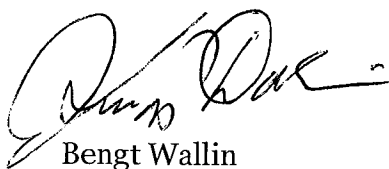
Utlåtande avseende delårsrapport 2016

Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2016.

Vi, kommunens revisorer, har översiktligt granskat Sölvesborgs kommuns delårsrapport per 2016-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad mer på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport som utarbetats av PwC.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

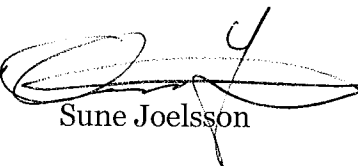
- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, med undantag för de avvikelser som framgår av bifogad rapport. Ett periodiseringsfel på 7,7 mkr innebär ett egentligt utfall vid delåret på 18,8 mkr. Detta påverkar inte prognosen för helåret. Hänsyn har tagits till periodiseringsposten i prognos och budget.
- Vi kan inte göra någon bedömning av god ekonomisk hushållning utifrån den redovisning som sker i delårsrapporten av verksamhetsmålen. Det är en brist i delårsrapporten att en samlad bedömning om prognosticerad måluppfyllelse saknas.
- Vi kan inte göra någon bedömning av om de finansiella målen för målperioden 2015-2018 kommer att nås. I delårsrapporten görs endast en summarisk avstämning att målen för perioden kommer bli svåra att klara.
- Verksamheternas budgetavvikelser på helår framgår av driftredovisningen och orsakerna beskrivs till viss del kortfattat i nämndernas verksamhetsberättelser. Det saknas i delårsrapporten en redogörelse för nämndernas utfall för delåret och uppföljning mot periodiserad budget, inklusive analyser och kommentarer, vilket är en brist. Det saknas även konkreta handlingsplaner hur underskotten ska återställas.

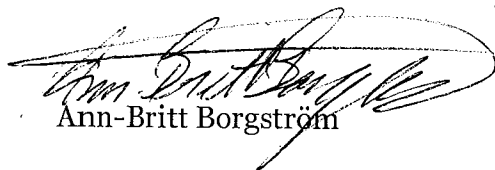
Bengt Wallin

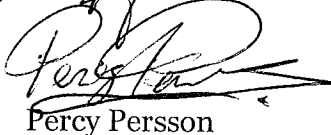
Bengt Johansson

Sune Joelsson

Ann-Britt Borgström

Percy Persson

Granskningsrapport

Yvonne Lundin,

Oktober 2016

Granskning av delårsrapport 2016

Sölvesborgs kommun

pwc

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	4
3	Granskningsresultat	5
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	5
3.2	Resultatanalys	6
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	7
3.4	God ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Finansiella mål	9
3.4.2	Mål för verksamheten	9

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 11,1 mkr (2,6 mkr 2015-08-31), vilket är 8,5 mkr högre än motsvarande period föregående år.

Det tillfälliga statsbidraget som erhöles i slutet av 2015, 13 mkr, har periodiseras som en förutbetalad intäkt per 2015-12-31 med 12/13 hänförliga till år 2016. Denna borde ha lösts upp och resultatförts under året. Innebär en resultatförbättring per augusti med 7,7 mkr, men hänsyn har tagits till intäkten i budget och prognos. Innebär ett egentligt utfall på 18,8 mkr per augusti.

Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 13 mkr. Bedömningen i delårsrapporten är att resultatet efter balanskravsjusteringar (försäljning av anläggningstillgångar) kommer att uppgå till 12 mkr och att balanskravet kommer att uppfyllas.

Några nämnder lämnar kortfattade kommentarer till verksamhetsmålen, övriga nämnder lämnar inga kommentarer till sina mål.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt med undantag för avvikelser från rekommendation 13.2 Redovisning av hyres- och leasingavtal samt 11.4 Materiella anläggningstillgångar, där kommunen inte efterlever god redovisningssed avseende tillämpning av komponentavskrivningar, samt avstämning av semesterlöneskulden som endast görs på helår.
- Det tillfälliga statsbidraget som erhöles i slutet av 2015, enligt ovan, har inte lösts upp under 2016 och intäktsförts, vilket innebär en resultatförbättring per augusti med 7,7 mkr. Detta innebär ett egentligt utfall på 18,8 mkr per augusti.
- Måluppfyllelsen avseende verksamheten kan inte bedömas, då målen inte följs upp i delårsrapporten. Det är en brist i delårsrapporten att en samlad bedömning om prognosticerad måluppfyllelse saknas.

- Vi kan inte bedöma om de finansiella målen enligt budget 2016 för målperioden 2015-2018 kommer att nås.
- Verksamheternas budgetavvikelser på helår framgår av driftredovisningen och orsakerna beskrivs till viss del kortfattat i nämndernas verksamhetsberättelser. Nämndernas utfall för delåret och uppföljning mot periodiserad budget, inklusive analyser och kommentarer bör finnas i delårsrapporten. Det saknas även konkreta handlingsplaner hur underskotten ska återställas.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på detaljgranskning.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till delårsrapporten som presenterades 2016-10-03

Rapporten är faktagranskad av tjänstemän på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket är i överensstämmelse med KRL. Resultatet för perioden uppgår till 11 mkr (3 mkr) vilket är 8 mkr högre än motsvarande period föregående år. Hänsyn har inte tagits till det periodiseringsfel som upptäcktes vid granskning av delårsbokslutet på 7,7 mkr.

Prognosticerat helårsresultat är 13 mkr och resultatet efter balanskravsjusteringar på helår är 12 mkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning, jämförelsetal, kassaflödesanalys, vissa andra upplysningar och redovisningsprinciper. Delårsrapporten innehåller därmed de delar som en delårsrapport ska innehålla.

Följande rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) efterlevs inte i delårsbokslutet:

- 13.2 Redovisning av hyres-/ och leasingavtal. Det skall påbörjas ett arbete med att förteckna och gå igenom samtliga avtal.
- 11.4 Materiella anläggningstillgångar. Kommunen har påbörjat sin process med övergång till komponentavskrivningar genom att se över befintligt anläggningsbestånd och ta fram riktlinjer. Enligt nu gällande tidplan kommer regelverket att succesivt införas från 2017.
- Semesterlöneskultsförändringen periodiseras inte per augusti, i likhet med tidigare år. Årsavstämning görs i samband med årsbokslutet.

Det lämnas ingen upplysning i delårsrapporten om att rekommendationerna inte efterlevs.

Det upprättas även en sammanställd redovisning i separat rapport som omfattar de bolag och kommunalförbund där Sölvesborgs kommun har ett bestämmande inflytande. Resultatet i kommunkoncernen uppgår för perioden januari till augusti till 27,3 mkr (15,5 mkr).

Vi har granskat ett urval poster bl.a. periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster har periodiserats korrekt, utom vad gäller det tillfälliga statsbidraget som erhöles i slutet av 2015, 13 mkr, som har periodiseras som en förutbetalad intäkt per 2015-12-31 med 11/12 hänförliga till år 2016. Denna borde ha lösts upp och resultatförts under året. Innebär en

resultatförbättring per augusti med 7,7 mkr, men hänsyn har tagits till intäkten i budget och prognos. Innebär ett egentligt utfall på 18,8 mkr per augusti.

I delårsrapporten lämnas endast prognos på helår för resultatutfallet för nämnderna. Det saknas uppgift om resultatutfall per augusti.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt med undantag för ovanstående avvikelser från rekommendation 13.2 Redovisning av hyres- och leasingavtal samt 11.4 Materiella anläggningstillgångar där kommunen inte efterlever god redovisningssed avseende tillämpning av komponentavskrivningar, samt ett periodiseringsfel på 7,7 mkr vilket innebär att periodens resultat skulle redovisats till 18,8 mkr. Upplysning lämnas inte över hanteringen av semesterlöneskulden i delårsbokslutet.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat på 12,6 mkr (9,6 mkr), vilket är 0,5 mkr sämre än budget inklusive KB1.

Det tillfälliga statsbidraget som erhöles i slutet av 2015, 13 mkr, har periodiseras som en förutbetalad intäkt per 2015-12-31 med 11/12 hänförliga till år 2016. Denna borde ha lösts upp och resultatförts under året. Innebär en resultatförbättring per augusti med 7,7 mkr, men hänsyn har tagits till intäkten i budget och prognos. Innebär ett egentligt utfall på 18,8 mkr per augusti.

Intäktsökningen på 50 mkr avser till största delen bidrag avseende flyktingmottagning.

Prognosen pekar på ett budgetunderskott på ca -4,2 mkr för skatteintäkter och -0,5 mkr för generella statsbidrag. Prognosen baserar sig på SKLs cirkulär i augusti.

I resultatet ingår återbetalning av reducerade avgifter från Cura Individutveckling med 2,5 mkr. Dessa är bokförda som en finansiell intäkt.

Kostnaden för räntor är lägre än budgeterade räntor vilket innebär ett prognosticerat överskott på 3 mkr.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2015 och 2016, prognos för utfallet för helåret samt avvikelser mot budget.

Hänsyn har ej tagits till det periodiseringsfel som upptäckts vid granskningen av delårsrapporten.

Resultaträkning (mkr)	Utfall delår 2016	Utfall delår 2015	Prognos 2016	Budget 2016 Komplb 1	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	159,6	109,1	175,0	162,9	12,1
Verksamhetens kostnader	-739,5	-666,1	-1 057,2	-1 042,8	-14,4
Avskrivningar	-19,5	-20,2	-31,7	-31,7	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-599,4	-577,2	-913,9	-911,7	-2,3
Skatteintäkter	482,0	465,5	723,0	727,2	-4,2
Generella statsbidrag	124,9	112,1	199,1	198,6	0,5
Finansiella intäkter	5,7	4,8	7,5	5,0	2,5
Finansiella kostnader	-2,1	-2,6	-3,1	-6,1	3,0
Årets resultat	11,1	2,6	12,6	13,1	-0,5

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Budgetavvikelser för nämndernas driftredovisning framgår av delårsrapporten. Budgetavvikelsen uppgår totalt till -0,5 mkr.

Det saknas däremot uppgifter om verksamheternas utfall per augusti, budget och prognos på helår.

I tabellen nedan lämnas prognos på budgetavvikelser

Verksamhet	Budget- avvikelse (mkr)
Barn- och utbildningsnämnden IFO	-6,5
Omsorgsnämnden	-3,0
Fritid och kulturnämnden	0
Samhällsbyggnadsförvaltningen	0,5
Kommunledningsförvaltningen	2,5
Lägre personalomkostnader	1,5
Förfogande/löner och gemensamt	2,0
Skatter	-3,5
Räntor	5,5
Budgetavvikelse	-0,5

De nämnder som visar de största negativa budgetavvikelserna är Barn- och utbildningsnämnden IFO på -6,5 mkr, samt omsorgsnämnden -3 mkr.

Kommunledningsförvaltningen visar en positiv avvikelse på 2,5 mkr.

IFO:s avvikelser avser främst obudgeterade kostnadsökningar för:

- institutionsvård för vuxna 1,6 mkr,
- institutionsvård för barn 1,7 mkr,
- köp av familjehem och konsultkostnader 2,6 mkr.

Omsorgsnämnden visar en negativ avvikelse på -3 mkr där de främsta avvikelserna avser obudgeterade kostnadsökningar, men även intäktsökningar:

- ökade lönekostnader för hemtjänsten -4,2 mkr
- ökad personalstyrka på särskilda boenden -1 mkr
- personlig assistans -2 mkr.
- utnyttjade platser på institutionsplaceringar +1,5 mkr
- gemensam administration +2,1 mkr, försenat införande av digitala larm

Kommunledningsförvaltningens positiva avvikelse på +2,5 mkr avser bl.a:

- minskade internräntekostnader +0,3 mkr
- arbetsmarknadsenheten +0,5 mkr
- utnyttjad reserv för rehabilitering- och trygghetsfrämjande åtgärder +0,6 mkr

Övriga nämnder visar mindre avvikelser mot budget.

Bedömning

Vi bedömer att budgetavvikelserna på helår framgår av driftredovisningen och att orsakerna till viss del beskrivs kortfattat i nämndernas verksamhetsberättelser.

Vi bedömer att nämndernas utfall för delåret och uppföljning mot periodiserad budget, inklusive analyser och kommentarer skall finnas i delårsrapporten.

Vi bedömer att det i delårsrapporten saknas konkreta handlingsplaner hur underskotten ska återställas.

Vi bedömer att nämndernas prognosticerade utfall visar att det fortsättningsvis är ytterst viktigt att arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter.

3.4 God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i Budget 2016 fastslagit kommunens finansiella mål och verksamhetsmål.

De finansiella målen omfattar perioden 2015-2018. Kommunens har under 2009 fastställt mål och visioner för hela kommunen med verksamhetsmål. Målen redovisas under respektive nämnd. Målen är kopplade till handlingsplaner för 2016, vilka beslutats av respektive nämnd.

De finansiella målen följs upp i delårsrapporten med bedömningen att avstämning av de finansiella målen mot periodens utfall och mot prognosen för perioden tyder på att målen kan bli svåra att klara.

De verksamhetsmässiga målen(nämndsmålen) följs inte upp på ett tydligt sätt i delårsrapporten.

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2016.

Kommunfullmäktige i Sölvesborg har beslutat om tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning för 2015-2018:

- Det samlade resultatet under perioden skall, när kommunallagens balanskrav tillgodosetts, utgöra minst 30 mkr.
- Investeringsnivån under perioden skall inte vara högre än avskrivningarna och driftöverskotten, när investeringar i nya bostadsområden undantagits.
- Soliditeten skall 2018 vara på minst samma nivå som 2014.

Bedömning

I delårsrapporten finns endast en summarisk avstämning mot kommunens finansiella mål, att målen kan bli svåra att klara. Vi har ingen annan uppfattning.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har under 2009 fastställt mål och visioner för kommunen inom fyra strategiska områden med inriktningsmål. Respektive nämnd redovisar sin måluppfyllelse. Till målen kopplas handlingsplaner för 2016. Dessa har beslutats av respektive nämnd.

Målen skulle omarbetas under 2015. Målen har inte omarbetats, arbetet har skjutits upp.

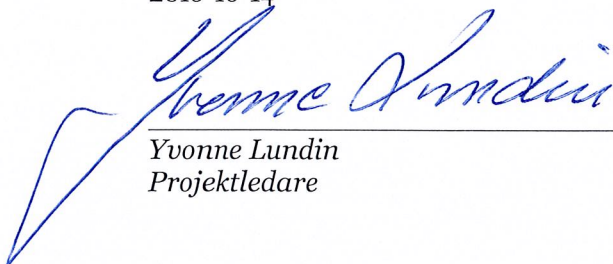
Några nämnder lämnar kortfattade kommentarer till målen, övriga nämnder lämnar inga kommentarer till sina mål.

Bedömning

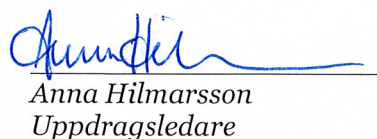
Vi kan inte göra någon bedömning av verksamhetsmålen då målen inte följs upp i delårsrapporten. Det är en brist i delårsrapporten att en samlad bedömning om prognosticerad måluppfyllelse saknas.

Vi bedömer att det i kommande delårsrapporter bör finnas kommentarer från samtliga nämnder gällande verksamhetsmålen med prognos för helåret.

2016-10-14

Yvonne Lundin
Projektledare

Anna Hilmarsson
Uppdragsledare